

Protokół z posiedzenia Komitetu Sterująco-Monitorującego FIO

w dniu 17 grudnia 2020 r.

W dniu 17 grudnia 2020 r. odbyło się zdalne posiedzenie Komitetu Sterująco-Monitorującego FIO na lata 2014-2020, za pomocą platformy Microsoft Teams. Celem spotkania było wypracowanie wniosków dotyczących Regulaminu konkursu na rok 2021 Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030.

W posiedzeniu wzięli udział:

1. Weronika Najda – Zastępca Dyrektora NIW-CRSO;
2. Stefan Kołucki – Kierownik BPH, NIW CRSO;
3. Maciej Kunysz – Stowarzyszenie “EKOSKOP”;
4. Andrzej Andrzejewski – Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Ziemia Nowomiejska”;
5. Grzegorz Reszka - Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych;
6. Alicja Gawinek – Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych;
7. Sławomir Wieteska – Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych;
8. Piotr Mazurek – KPRM;
9. Krzysztof Przekwas – KPRM;
10. prof. Ewa Leś – Kancelaria Prezydenta RP;
11. Marian Niemirski – Związek Powiatów Polskich;
12. Bernadeta Witkowska – Starszy Specjalista w BPH, NIW-CRSO.

Posiedzenie odbyło się zgodnie z następującym porządkiem:

14:00 – 14:15 Przywitanie uczestników.

14:15 – 14:30 Podziękowanie członkom za współpracę w ramach KSM FIO.

14:30 – 16:30 Dyskusja nt. Regulaminu konkursu na rok 2021 Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030.

Posiedzenie KSM otworzyła Pani Weronika Najda, Zastępca Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności. Na wstępie przywitała członków KSM oraz sprawdziła listę obecności.

W pierwszym punkcie posiedzenia Pani Dyrektor oficjalnie podziękowała członkom KSM FIO za owocną i merytoryczną współpracę, a także poinformowała, iż okolicznościowe dyplomy zostaną przesłane pocztą.

Następnie, Pani Dyrektor poprosiła Pana Piotra Mazurka, wiceprzewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego o przedstawienie informacji na temat procesu legislacyjnego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Pan Piotr Mazurek poinformował, iż w najbliższym czasie Program NOWEFIO będzie przedmiotem obrad Rady Ministrów.

W kolejnym punkcie posiedzenia Pani Dyrektor przekazała głos Panu Stefanowi Kołuckiemu, który krótko podsumował pracę Komitetu, a także zainicjował dyskusję na temat założeń do Regulaminu konkursu na rok 2021 Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Pierwszym punktem dyskusji był Priorytet 1 dotyczący regrantingu. Pan Stefan Kołucki przypomniał, że od 2017 roku oprócz regrantingu regionalnego, wojewódzkiego wprowadzony został także regranting tematyczny, który obejmował między innymi: inicjatywy oddolne na działania historyczne, działania realizowane przez kobiety, działania na rzecz rodziny, czy działania dot. tradycji lokalnej. Pierwszą głos w dyskusji zabrała Pani Alicja Gawinek, która poinformowała, że projekty regrantingowe jednoroczne, realizowane przez doświadczone organizacje, mają szansę powodzenia, zaś realizacja rocznych projektów regrantingowych przez organizacje bez doświadczenia obarczona jest wysokim ryzykiem. Najlepszym rozwiązaniem są projekty dwu lub trzyletnie. Kolejną uwagę Pani Alicji Gawinek było położenie nacisku na kwestie doradczo-animacyjne dla małych organizacji, grup nieformalnych. Wg Pani Alicji Gawinek regranting tematyczny powinien zostać zachowany, jednakże należy zwrócić uwagę na diagnozę potrzeby realizacji takiego zadania.

Kolejną osobą, która zabrała głos w dyskusji był Pan Maciej Kunysz. Zgodził się z sugestiami Pani Alicji Gawinek co do długości projektów regrantingowych, a także zasugerował rozwiązanie, aby na jedno województwo przypadał jeden Operator. Wskazał także, iż regranting tematyczny powinien obejmować co najmniej kilka województw, a Narodowy Instytut Wolności powinien dokładnie monitorować Operatorów, którzy nie radzą sobie w działaniach. Według Pana Macieja Kunysza generator wniosków, z którego będą korzystać

przyszli beneficjenci regrantingu powinien zostać ujednoczony i uproszczony, zarządzany np. przez NIW-CRSO.

Następnie do dyskusji włączył się Pan Sławomir Wieteska, który nie zgodził się z przedmówcą by jeden generator dla beneficjentów regrantingu i dla podmiotów z konkursu ogólnego był dobrym rozwiązaniem. Spowodowałoby to zamieszanie i beneficjenci mogliby się pogubić kto, kiedy i gdzie może aplikować? Zgodził się natomiast z przedmówcami, że minimalny okres realizacji projektów powinien wynosić 2 lata. Ponadto, Pan Sławomir Wieteska postulował, aby rozszerzyć katalog podmiotów, które mogą korzystać z regrantingu o podmioty, które są dłużej funkcjonujące lecz nieaktywne.

Następnie, Pani Alicja Gawinek odniosła się do słów Pana Macieja Kunysza w kwestii ujednoczenia generatora wniosków. Pani Alicja Gawinek uznała, iż byłby to dobry pomysł, który zapewniłby większą przejrzystość i efektywność wydatkowania środków publicznych, jednakże Operatorzy posiadają już własne systemy i są do nich przyzwyczajeni. Na bazie własnych doświadczeń, jako Partner Regionalny Programu Korpus Solidarności przyznała, że wspólne narzędzie nie zawsze jest adekwatne do potrzeb wszystkich organizacji będących partnerami. Słowa te poparł Pan Sławomir Wieteska. W kwestii liczby Operatorów w województwie Pani Alicja zgodziła się z Panem Kunyszem, aby jeden Operator przypadał na jedno województwo.

Do słów przedmówców odniosła się Pani Prof. Ewa Leś, która zgodziła się z postulatem by projekty regrantingowe trwały nie krócej niż 2 lata oraz by wzmocniona została ścieżka edukacyjna dla młodych organizacji. Generator wniosków wg pani Prof. powinien zostać ujednoczony i możliwie prosty w obsłudze, ponieważ duża część młodych organizacji ma problemy z jego obsługą. Skomplikowany system aplikowania może być zniechęcający do udziału w konkursach. Wg Pani Prof. nowy program FIO może być dobrym momentem na wprowadzenie jednolitego systemu wnioskowania. Jednocześnie, regranting tematyczny powinien być skierowany na projekty przeznaczone dla młodego pokolenia, na działania prospołeczne młodych ludzi.

Do wypowiedzi Pani Prof. odniosła się Pani Alicja Gawinek, która zauważyła, że regranting tematyczny mógłby wspomagać te obszary, które odczuwają skutki pandemii COVID-19. Mogłyby to być projekty skierowane do młodych osób, uczniów z mniejszych miejscowości, którzy z powodu nauki zdalnej zostali narażeni na wykluczenie społeczne.

Ponownie głos zabrała Pani Prof. Ewa Leś, która zauważyła, że w 2021 roku wzrośnie bezrobocie zwłaszcza wśród młodych osób. Właśnie do tej grupy społecznej powinien być skierowany regranting tematyczny.

Podsumowując dyskusję dotyczącą Priorytetu 1 głos zabrał Pan Stefan Kołucki. Poinformował, że w ramach Biura Programów Horyzontalnych trwają prace dotyczące dokumentów dla nowego programu FIO. W koncepcji NIW projekty regrantingowe powinny być realizowane w dłuższej perspektywie czasowej, z zastrzeżeniem wcześniejszej możliwości rozwiązania umowy z Operatorem. Nacisk musi zostać położony na działania edukacyjno-animacyjne, o czym wspominała wcześniej Pani Alicja Gawinek. W przypadku regrantingu tematycznego dużo pomysłów dotychczas sprawdziło się i warto zachować to rozwiązanie, również w kontekście problemów wynikających z epidemii COVID-19. Wspólny generator dla wszystkich Operatorów może być dobrym pomysłem, ponieważ ograniczyłby koszty związane z zakupem narzędzia przez poszczególne organizacje. Nie powinien być jednak wymogiem dla organizacji, które posiadają własny system. Pan Stefan Kołucki dodał również, że dobrym pomysłem jest wybór jednego projektu na jedno województwo. NIW zachęca organizacje do współpracy w tym zakresie, a jako przykład dobrych praktyk podane zostało województwo pomorskie, w którym koalicja 9 podmiotów realizuje jedną ofertę.

Po wyczerpaniu pomysłów dotyczących Priorytetu 1 Pan Stefan Kołucki zaproponował, aby przejść do omawiania kolejnych Priorytetów Programu NOWEFIO. Przypominał w skrócie tematykę poszczególnych Priorytetów oraz podał limity kwot dotacji w ostatnich latach.

Pierwszy głos zabrał Pan Maciej Kunysz, który zaproponował aby większość projektów realizowana w Priorytetach 2 i 3 była dwuletnia. Maksymalna kwota dotacji powinna być niższa niż 100 tys. zł, aby można było zrealizować więcej projektów. Według Pana Macieja Kunysza konkursy powinny być ogłaszane co roku, aby zwiększyć dostęp do możliwości pozyskania dotacji. Dobrym pomysłem zdaniem Pana Macieja Kunysza jest wprowadzenie rozwiązania premiującego partnerstwo w projektach.

Do słów Pana Macieja Kunysza odniosła się Pani Alicja Gawinek, która zgodziła się z jego pomysłami. Od siebie dodała propozycję umożliwienia Operatorom złożenia oferty równocześnie w kilku Priorytetach.

Następnie do dyskusji włączyła się Pani Prof. Ewa Leś, która zaproponowała aby w ramach realizowanych projektów zaplanować przeprowadzenie ich ewaluacji, która umożliwiłaby ocenę działań. Pani Prof. poddała pod dyskusję pomysł, czy ewaluacja powinna być obligatoryjna czy może dodatkowo punktowana w ramach oceny.

Kolejną osobą, która zabrała głos w dyskusji był Pan Andrzej Andrzejewski, który poruszył temat partnerstwa. Zauważył, że należałoby w Regulaminie uściślić to zagadnienie, aby nie stwarzało pola do nadużyć. Pan Andrzej Andrzejewski wspominał również o ocenie pomysłu i innowacyjności. Zaznaczył, iż jest wiele działań, które się sprawdziły, i które warto kontynuować, a nie są konieczne innowacyjne.

Do słów Pana Andrzeja Andrzejewskiego odniosła się Pani Alicja Gawinek, która podkreśliła, że punktacja literowa czasami stwarza istotne ryzyko w kontekście wyboru projektów. Pani Alicja Gawinek, również jako Ekspertka oceniającą wnioski FIO przyznała, że brak doświadczenia Eksperta może zdyskwalifikować dany projekt jako nieinnowacyjny.

Głos w sprawie oceny pomysłu na projekt zabrał również Pan Maciej Kunysz, który pozytywnie ocenił tenże system, wskazał jednak konieczność doprecyzowania istniejącego rozwiązania. Zaznaczył również, że szkolenia dla Ekspertów powinny być dłuższe, lepiej przygotowujące do oceny. W ocenie Pana Macieja Kunysza NIW-CRSO powinien zmniejszyć liczbę Ekspertów jednocześnie podnosząc jakość ocenianych ofert.

Pan Maciej Kunysz zwrócił uwagę także na kwestie konstrukcji budżetu zadania. W ramach FIO można spotkać przypadki projektów, w których organizacje chcąc dokonać oszczędności zmniejszają koszty administracyjne (np. nie powołują koordynatora zadania, księgowej czy specjalisty ds. RODO). Zdaniem Pana Macieja Kunysza to błąd, który może skutkować problemami w prawidłowej realizacji zadania. Kolejnym zagadnieniem poruszonym przez Pana Macieja Kunysza była kwestia zatrudnienia w projektach. Według Pana Macieja powinno promować się zatrudnienie na etat w Organizacjach a nie na umowy cywilnoprawne.

Do wypowiedzi Pana Macieja Kunysza odniosła się Pani Alicja Gawinek, która potwierdziła, iż NIW powinien położyć większy nacisk na edukację Ekspertów, co doprowadziłoby do standaryzacji i ujednolicenia ocen.

Następnie, dyskusja przeniosła się na tematykę analizy ryzyka w projekcie. Głos w przedmiotowej sprawie zabrał Pan Stefan Kołucki wskazując, iż analiza ryzyka jest bardzo

ważnym elementem oferty. Jako przykład podał epidemię COVID-19 oraz sytuacji, w której niektóre organizacje wiedząc już o epidemii w maju, czerwcu br. nie przygotowały się na ponowne zamknięcie niektórych sektorów gospodarki na jesieni tego roku, ryzykując nierealizowanie wszystkich działań zaplanowanych w projekcie.

Pan Maciej Kunysz zgłosił postulat aby konkurs na 2022 rok był ogłoszony we wrześniu 2021 r. aby można było wcześniej podpisać umowę i szybciej otrzymać środki finansowe. Podał przykłady działań (np. opieka nad osobami niepełnosprawnymi, dziećmi), które wymagają finansowania całorocznego a nie np. od marca do grudnia.

Kolejnym punktem w dyskusji był Priorytet 4. Pan Stefan Kołucki wskazał, iż w Programie NOWEFIO wymienione są typy projektów, które mogą być realizowane w tym Priorytecie. Zaproponował, aby działania w Priorytecie 4 miały charakter systemowy, których działania skierowane są na zewnątrz sektora i do innych organizacji pozarządowych a nie na rozwój własnej organizacji jak ma to miejsce w PROO.

Pan Maciej Kunysz zaproponował również, aby wnioski składane w priorytecie 4 były składane przez partnerstwa podmiotów, a nie przez pojedyncze organizacje oraz aby okres realizacji tych projektów był minimum 3 letni. Pomysł Pana Macieja Kunysza poparła Pani Alicja Gawinek.

Na koniec Pan Stefan Kołucki podziękował wszystkim członkom KSM FIO za udział w jego pracach, zachęcił do udziału w konsultacjach społecznych Regulaminu konkursu NOWEFIO na rok 2021, które planowane są w pierwszym kwartale 2021 roku.